

BERICHT VAN DE NETSPAR-DIRECTIE

Onderzoek inspireert tot nieuwe oplossingen

Bijdragen aan het ontwarren van maatschappelijke vragen

In 2016 zijn belangrijke nieuwe initiatieven ontplooid om invulling te geven aan het Werkprogramma 2015-2019. In het onderzoek krijgt de aandacht voor het individu, communicatie en keuzegedrag duidelijk gestalte. Er is nieuw innovatief onderzoek naar gedrag en communicatie, naast onderzoek op vertrouwde onderwerpen als pensioencontract en beleggingsstrategieën. De discussie over de hervorming van het pensioenstelsel nadert zijn afronding. Netspar draagt hieraan bij door o.a. kortlopend onderzoek gericht op beleidsvragen, bijvoorbeeld rond de invulling van de Wet verbeterde premieregeling, de economische en juridische aspecten van afschaffing van de doorsnee-systematiek en de waarde van intergenerationele risicodeling. Evenals in voorgaande jaren, leverde Netspar een belangrijke bijdrage aan het verbinden van partijen met verschillende visies. In projectgroepen zijn nieuwe terreinen verkend, te weten: 'samenhang tussen wonen, zorg en pensioen', 'zorgplicht voor pensioenproducten' en 'vertrouwen en solidariteit'.

We blikken terug op 2016 aan de hand van de drie hoofdfuncties van Netspar:

- Kennisontwikkeling;
- Kennisdeling;
- Netwerkontwikkeling.

Kennisontwikkeling: gericht sturen, individu centraal, meer disciplines

In 2016 is er ruim M€ 1,3 toegekend aan nieuwe, **meerjarige themaprojecten**. Het prioriteitsthema 'Micro-onderzoek naar pensioenopbouw en Pensioenkeuze' is ingevuld met de toekenning van EUR 500k aan het project 'Uncertainty over the life cycle: implications for pensions and savings behavior' van Marike Knoef (Universiteit Leiden) e.a. Daarnaast zijn **8 kortlopende ('topicality') projecten** gestart, gericht op actuele (beleids)vragen die in de sector leven, zoals rond doorbeleggen na pensioendatum, keuzearchitectuur en pensioenbewustzijn bij jongeren. Nieuw is de toekenning van een drietal talentbeurzen (**Individual Research Grants**). De verbreding van disciplines krijgt duidelijk gestalte door nieuw onderzoek op fiscaal, juridisch en sociologisch gebied.

Kennisdeling: onderzoek ontsluiten voor een grotere groep pensioenprofessionals

Essentieel is dat de kennis die met steun van Netspar ontwikkeld wordt, zijn weg vindt naar de sector en de wetenschap. Een belangrijk doel is een bredere groep van bestuurders, beleidmakers en experts te bereiken die zich met de financiering van de oude dag bezighouden. Daarvoor worden breed toegankelijke events (in samenwerking met bijvoorbeeld de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars) georganiseerd en is het initiatief genomen voor een diner discussant op bestuursniveau. Daarnaast zijn Netspar-onder-

zoekers gastspreker op (internationale) congressen. Verder blijken (op basis van een evaluatie door partners) de Netspar Brief (recent onderzoek op een actueel thema, met aandacht in de media) en de vernieuwde website effectief om de brede doelgroep te bereiken.

Netspar kent een breed scala aan evenementen, gericht op verschillende doelgroepen. In 2016 waren er 33 sectorgerichte events met 981 deelnemers (zie [Events](#)). Bijzondere vermelding verdienen de volgende evenementen:

- **Vertrouwde Verandering**

Netspar Anniversary Meeting voor genodigden en bestuursdiner voor genodigden op RvB-niveau over de rol van sociale partners in pensioenhervorming, burgervisie als dode hoek in pensioenhervorming en een filosofische benadering van vertrouwen en zekerheid. Met bijdragen van Bernard Ebbinghaus (universiteit Mannheim) en Hans Alders (Nationaal Coördinator Groningen).

- **Eindspel naar een nieuw Pensioenstelsel (juni) en Pensioen: kiezen of delen? (december)**

Een tweetal conferenties voor beleidsbepalers en pensioenfondsbestuurders over de actuele pensioendiscussie.

- **De nieuwe regels voor pensioencommunicatie in de praktijk**

Bijeenkomst voor onder meer pensioenfondsbestuurders en anderen die betrokken waren bij de implementatie van het model Pensioen 1-2-3.

Gerichte inhoudelijke bijdrage aan de stelselherziening

In 2016 is geparticipeerd in de SER-commissie en in werkgroepen (o.a. voorzitter werkgroep transitie) gericht op de herziening van de uitkeringsovereenkomst. Daarbij is voortgebouwd op eerdere bijdragen in 2015 aan het SER-rapport en de nadere uitwerking van de zogeheten variant IV-A en IV-C, 'interessant maar onbekend'.

Daarnaast zijn in 2016 in het kader van de Wet verbeterde premieregeling onder meer expertrapporten op verzoek van het parlement en SZW opgesteld.

Executive onderwijs hoog gewaardeerd

De waardering van deelnemers voor de leergang Pensioeninnovatie van de Netspar TIAS Academy blijft onveranderd hoog. Deelname aan de gehele cyclus inclusief eindopdracht, wordt gestimuleerd om het effect van de leergang en de interactie te vergroten.

Netwerk: verbinden, versterken relatiemanagement, eenvoudig

Kern van het Netspar-netwerk is de verbondenheid op de inhoud. Het concept van de projectgroepen, waarin samen met de partners inhoudelijke verschillen en overeenkomsten op een actueel en vaak gevoelig onderwerp worden afgetast, bewijst zijn nut in het zoeken naar oplossingsrichtingen. In 2016 zijn de projectgroepen 'Communicatie & Zorgplicht' en 'Pensioen, Zorg en Wonen', alsook het reeds langer lopende project rond Intergenerationele risicodeling afgerond en is gestart met de projectgroepen 'Nabestaanden-pensioen' en 'Legitimiteit van verandering'.

In lijn met de uitkomsten van de partnerevaluatie wordt het relatiemanagement meer op maat ingevuld. Er is periodiek afstemming met de partners op RvB-niveau en met de Netspar-teams. Daarnaast wordt partners het zogeheten Netspar Kennis Seminar aangeboden, waarbij op locatie bij de partner recent onderzoek wordt ontsloten voor eigen medewerkers of relaties van de partner. Nagenoeg alle partners maken daarvan gebruik,

Op basis van onderzoek blijven uitdagen en verbinden

In 2016 is de weg die met het Werkprogramma 2015-2019 is ingeslagen krachtig voortgezet. Ook komend jaar blijft ons belangrijkste doel om op basis van onderzoek bij te dragen aan een goed geïnformeerd pensioen-debat. En liefst ook verschillende visies en disciplines te verbinden zodat oplossingen binnen handbereik komen. Een rol die Netspar alleen kan vervullen, dankzij de langjarige en zeer actieve betrokkenheid en steun van vele pensioenprofessionals en hun organisaties. Waarvoor opnieuw onze oprechte dank.

Casper van Ewijk, algemeen directeur